

Polisi Iechyd a Diogelwch Corfforaethol

Cynnwys

Cyflwyniad	3
Y cefndir	3
Rolau a Chyfrifoldebau	3
Y weithdrefn	11
Rhagor o wybodaeth.....	13

Cyflwyniad

Mae'r polisi hwn yn amlinellu ymrwymiad y Senedd i ddiogelwch iechyd a lles pob aelod o staff, Aelodau'r Senedd, staff cefnogi'r Aelodau, contractwyr a'r holl ymwelwyr ag ystâd y Senedd

Y cefndir

O dan Ddeddf Iechyd a Diogelwch yn y Gwaith 1974 a'r Rheoliad Iechyd a Diogelwch yn y Gwaith 1999, mae'n ofynnol i'r Senedd gael Polisi Iechyd a Diogelwch

Rolau a Chyfrifoldebau

Er mwyn i iechyd a diogelwch gael ei reoli'n llwyddiannus o fewn y Senedd, mae'r cyfrifoldebau canlynol wedi cael eu dyrannu:

1.1 Y Prif Weithredwr a'r Clerc y Senedd

Cyfrifoldeb y Prif Weithredwr yw perfformiad iechyd a diogelwch y sefydliad cyfan yn y pen draw, ac mae'n atebol yn hyn o beth i Gomisiwn y Senedd.

Mae'r Prif Weithredwr yn gyfrifol am:

1. Paratoi a chyhoeddi datganiad polisi ar agwedd y Senedd tuag at iechyd a diogelwch yn y gweithle.
2. Gweithredu'r amcanion iechyd a diogelwch, fel y'u nodwyd yn y Datganiad Polisi Iechyd a Diogelwch.
3. Adolygu'r Datganiad Polisi a'i ailddatgan yn rheolaidd.
4. Sicrhau bod gan y Cynulliad bolisiau iechyd a diogelwch effeithiol, a gefnogir ar bob lefel o fewn y sefydliad.
5. Sicrhau bod y rheolwyr yn gweithredu'r polisi iechyd a diogelwch yn eu meysydd rheoli eu hunain, ac i'r graddau sy'n addas i'r lefel o risg.
6. Pennu amcanion iechyd a diogelwch y Senedd.
7. Sicrhau y caiff materion iechyd a diogelwch perthnasol eu hystyried a'u trafod ar lefel y bwrdd.
8. Sicrhau y caiff cyllid addas ac adnoddau eraill eu dyrannu i fodloni ymrwymadau iechyd a diogelwch y Senedd.
9. Sicrhau bod yr uwch-reolwyr wedi cael hyfforddiant yn eu cyfrifoldebau iechyd a diogelwch a'u bod yn gwbl ymwybodol ohonynt.
10. Monitro iechyd a diogelwch ac adolygu perfformiad.
11. Ennyn cyflogaion i gyfranogi'n llawn o ran gwella iechyd a diogelwch.
12. Sicrhau y caiff iechyd a diogelwch ei drafod yn y Bwrdd Rheoli yn ôl yr angen.

1.2. Cyfarwyddwyr

Mae gan gyfarwyddwyr rôl bwysig o ran sicrhau y caiff gofynion polisiau iechyd a diogelwch y Senedd eu harfer yn eu meysydd cyfrifoldeb fel rhan gynhenid o'n diwylliant.

Dylai cyfarwyddwyr sicrhau y rhoddir ystyriaeth lawn i arferion iechyd a diogelwch, a ddiffinir yn y Polisi Iechyd a Diogelwch Corfforaethol ac mewn Codau Ymarfer cysylltiedig wrth ymgymryd â gweithgareddau beunyddiol y maent yn gyfrifol amdanynt

Mae Cyfarwyddwyr yn gyfrifol am:

1. Ymgysylltu eu hunain â Pholisi Iechyd a Diogelwch Corfforaethol y Senedd, a pholisiau a gweithdrefnau cysylltiedig.
2. Sicrhau eu bod yn deall y gofynion penodedig, a'u bod yn gweithredu'r gofynion hyn yn eu meysydd cyfrifoldeb.
3. Sicrhau bod pob pennaeth gwasanaeth, rheolwr a chyflogai wedi cael hyfforddiant ac yn deall eu cyfrifoldebau i gyflawni eu dyletswyddau iechyd a diogelwch yn gymwys.
4. Dyrannu adnoddau i sicrhau y gall amcanion a thargedau iechyd a diogelwch gael eu bodloni.
5. Ymgynghori â phenaethiaid gwasanaeth, rheolwyr a chyflogeion i sicrhau y caiff mesurau eu mabwysiadu er mwyn hyrwyddo iechyd a diogelwch yn y gwaith, darparu trefniadau er mwyn iddynt allu cymryd rhan yn y gwaith o ddatblygu mesurau o'r fath, a chydgysylltu â rheolwyr a chyflogeion i ddatrys materion iechyd a diogelwch mewn modd cyfeillgar.
6. Sicrhau y caiff y trefniadau rheoli iechyd a diogelwch o fewn eu meysydd eu monitro a'u hadolygu'n ffurfiol, yn flynyddol o leiaf.
7. Hyrwyddo diddordeb a brwdfrydedd mewn materion iechyd a diogelwch, a gosod esiampl personol uchel o ran safonau iechyd a diogelwch drwy'r Senedd.

1.3. Penaethiaid Gwasanaeth

Mae gan Benaethiaid Gwasanaeth rôl bwysig o ran gweithredu polisiau a gweithdrefnau iechyd a diogelwch, ac o ran monitro eu heffeithiolrwydd. Dylai Penaethiaid Gwasanaeth fod yn ymwybodol o ble y gellid gwneud gwelliannau o ran arferion iechyd a diogelwch, a dylent gymeradwyo gwelliannau sy'n sicrhau dylanwad cadarnhaol o ran diwylliant diogelwch y Senedd.

Mae Penaethiaid Gwasanaeth yn gyfrifol am:

1. Ymgysylltu eu hunain â Pholisi Iechyd a Diogelwch Corfforaethol y Senedd, a pholisiau a gweithdrefnau cysylltiedig.
2. Sicrhau eu bod yn deall y gofynion penodedig, a'u bod yn gweithredu'r gofynion hyn yn eu meysydd cyfrifoldeb.
3. Sicrhau bod pob rheolwr wedi cael hyfforddiant, ac yn deal ei gyfrifoldebau iechyd a diogelwch.
4. Sicrhau bod cyflogeion wedi eu hyfforddi'n ddigonol i gyflawni'r tasgau angenrheidiol, a'u bod yn gwbl ymwybodol o'r holl beryglon hysbys sy'n bodoli, yn ogystal â'r trefniadau sy'n bodoli i liniaru'r peryglon hynny.

5. Sicrhau y caiff amgylchedd diogel ac iach ei gynnal, ac y caiff popeth ei wneud yn unol â'r rheoliadau statudol a chodau ymarfer addas, a ystyrir fel y safon ofynnol isaf.
6. Sicrhau bod yr holl gyfarpar gwaith hanfodol mewn cyflwr diogel, a bod pob mynedfa ac allanfa o ran lleoedd gwaith yn ddiogel bob amser.
7. Sicrhau bod cyflogeion, a phobl eraill y maent yn eu rheoli, yn cael hyfforddiant cynefino a hyfforddiant swydd i'w galluogi i weithio'n ddiogel.
8. Sicrhau y cynhelir ymchwiliad i bob damwain sy'n ymwneud â niwed personol, neu salwch, neu ddamwain a fu bron a digwydd; dylid ymchwilio i ddamweiniau mwy difrifol ar y cyd â'r Cynghorwr Iechyd a Diogelwch.
9. Sicrhau y cymerir camau unioni i rwystro damweiniau/digwyddiadau rhag digwydd eto.
10. Sicrhau y cydymffurfir â'r gweithdrefnau ar gyfer cofnodi ac ymchwilio i ddamweiniau.
11. Cyfeirio unrhyw achos o dorri rheoliadau statudol neu arfer anniogel at eu Cyfarwyddwyr, os na allant ymdrin ag ef yn effeithiol eu hunain.

01.4. Pennaeth Adnoddau Dynol

Yn ogysgal â'i gyfrifoldebau fel Pennaeth y Gwasanaeth, mae gan y Pennaeth Adnoddau Dynol gyfrifoldebau penodol hefyd i sicrhau y caiff y system reoli iechyd a diogelwch ei gweithredu a'i chyflawni yn effeithiol.

Mae'r Pennaeth Adnoddau Dynol yn gyfrifol am:

1. Sicrhau bod gweithdrefnau'n bodoli i archwilio a monitro i ba raddau y caiff y system reoli iechyd a diogelwch ei gweithredu, ac effeithiolrwydd y system.
2. Sicrhau y caiff rhaglen effeithiol o reoli iechyd a diogelwch ei pharatoi'n rheolaidd.
3. Sicrhau y caiff iechyd a diogelwch ei drafod yn y Bwrdd Rheoli yn ôl yr angen.
4. Gweithredu fel cadeirydd y Pwyllgor Iechyd a Diogelwch, a sicrhau cyfathrebu effeithiol ag aelodau'r Bwrdd Rheoli.
5. Sicrhau y caiff nifer ddigonol o bobl gymwys eu penodi, yn ôl yr angen, i roi cyngor, arweiniad a chymorth ynghylch materion iechyd a diogelwch i'r rheolwyr a'r staff

01.5. Rheolwyr Llinell

Mae gan reolwyr llinell ddylanwad mawr ar yr arfer gwaith diogel a ddilynir yn eu maes cyfrifoldeb.

Mae Rheolwyr Llinell yn gyfrifol am:

1. Ymgysgu eu hunain â Pholisi Iechyd a Diogelwch Corfforaethol y Senedd, a pholisiau a gweithdrefnau cysylltiedig, er mwyn sicrhau eu bod yn deall y gofynion penodedig.
2. Gweithredu gofynion polisi iechyd a diogelwch yn eu meysydd cyfrifoldeb.
3. Sicrhau y caiff gweithdrefnau iechyd a diogelwch eu dilyn.
4. Sicrhau bod pob cyflogai wedi cael hyfforddiant, ac yn deall ei gyfrifoldebau iechyd a diogelwch.

5. Adnabod ac atal arferion anniogel yn y gweithle, a chymryd camau unioni i'w rhwystro.
6. Sicrhau bod popeth sy'n digwydd yn eu maes gweithredu yn rhan o asesiad risg addas a digonol, y gweithredir mesurau rheoli'r asesiadau risg, a bod y staff cymwys wedi cael eu hyfforddi.
7. Sicrhau bod y cyflogeion y maent yn eu rheoli yn cynnal safonau gwaith diogel ac yn dilyn pob rheol ddiogelwch.
8. Sicrhau y cydymffurfir â'r gweithdrefnau ar gyfer cofnodi damweiniau ac ymchwilio iddynt, gan gynnwys damweiniau a fu bron a digwydd, ac y caiff pob damwain/digwyddiad yn eu maes cyfrifoldeb ei ymchwilio'n llawn.
9. Sicrhau, yn ôl yr angen, y cymerir camau i rwystro damweiniau/digwyddiadau rhag digwydd eto.
10. Sicrhau yr hysbysir y Cynghorwr Iechyd a Diogelwch o bob damwain/digwyddiad er mwyn i ofynion statudol allu cael eu cyflawni.
11. Sicrhau bod staff y maent yn eu rheoli yn cael hyfforddiant cynefino iechyd a diogelwch, a hyfforddiant cymwys, i'w galluogi i weithio'n ddiogel, a sicrhau y cedwir cofnodion o'r hyfforddiant.
12. Sicrhau y cedwir amgylchedd diogel ac iach.
13. Cyfeirio unrhyw achos o dorri rheoliadau statudol neu arferion anniogel at Bennaeth y Gwasanaeth, os na allant ymdrin ag ef yn effeithiol eu hunain.
14. Sicrhau bod pob cyflogai yn gwbl ymwybodol o bob gweithrefn frys.
15. Sicrhau y cynhelir safon uchel o ran cynnal a chadw ym mhob ardal waith.
16. Sicrhau y cedwir drysau dianc rhag tân, diffoddyddion tân, a larymau yn glir o rwystrau, ac y gellir agor drysau dianc yn rhwydd o'r tu fewn.
17. Sicrhau bod pob sylwedd, lle bo hynny'n briodol, yn cael ei storio, ei drin, ei gludo, ei ddefnyddio, a'i waredu yn unol â'r ddeddfwriaeth a'r codau ymarfer perthnasol.
18. Sicrhau y symudir cyfarpar gwaith gwallus, fel na ellir ei ddefnyddio, nes y caiff ei atgyweirio neu ei newid.
19. Ymdrin ar unwaith ac yn effeithiol ag unrhyw fater iechyd a diogelwch a ddaw i'w sylw.
20. Gosod esiampl bersonol dda o ran safonau iechyd a diogelwch.
21. Sicrhau bod personél diogelwch, fel aseswyr cyfarpar sgrin arddangos, yn cael hyfforddiant ac amser digonol i wneud eu gwaith diogelwch, bod y gwaith wedi'i restru yn eu disgrifiad swydd, a'i fod yn rhan o'u hadolygiad rheoli perfformiad.

1.6. Y Cynghorwr Iechyd a Diogelwch

Y Cynghorwr Iechyd a Diogelwch fydd y brif ffynhonnell o ran cyngor a gwybodaeth broffesiynol i Gomisiwn y Senedd.

Mae'r Cynghorwr Iechyd a Diogelwch yn gyfrifol am:

1. Cynorthwyo i lunio a datblygu'r Polisi Iechyd a Diogelwch Corfforaethol a pholisïau a gweithdrefnau cysylltiedig.
2. Darparu cyngor ac argymhellion ar asesiadau risg, deddfwriaeth newydd, canfod amcanion iechyd a diogelwch, a newidiadau i bolisïau a gweithdrefnau.
3. Monitro asesiadau risg, a gwerthuso effeithiolrwydd y mesurau rheoli cysylltiedig a weithredwyd.
4. Hyrwyddo ac annog ymwybyddiaeth o iechyd a diogelwch, a hyfforddiant iechyd a diogelwch.
5. Cymryd rhan yng nghyfarfodydd y pwyllgor iechyd a diogelwch.
6. Crynhoi a chyflwyno gwybodaeth ystadegol ac adroddiadau iechyd a diogelwch ar berfformiad iechyd a diogelwch y Senedd ar gyfer yr uwch-reolwyr.
7. Cynorthwyo ag ymchwiliadau i ddamweiniau a digwyddiadau, ac â chofnod statudol o ddamweiniau a digwyddiadau, yn unol â gofynion deddfwriaethol.
8. Cysylltu ag awdurdodau statudol ynglŷn â materion iechyd a diogelwch.
9. Cyngori uwch-reolwyr ynglŷn â materion iechyd a diogelwch perthnasol, ac ynglŷn ag unrhyw newidiadau mewn deddfwriaeth neu arfer gorau a allai gael effaith ar weithgareddau'r Senedd.
10. Sefydlu a chynnal systemau monitro ac archwilio effeithiol ac addas ar gyfer gweithredu a pherfformiad y systemau rheoli iechyd a diogelwch, a chyfathrebu canlyniadau'r archwiliadau.
11. Cefnogi a chynorthwyo y rhai sydd â rolau diogelwch penodol, fel aseswyr cyfarpar sgrin arddangos o fewn y meysydd gwasanaeth.
12. Ymgymryd ag asesiadau o staff sydd ag anabledau, anghenion arbennig neu afiechyd.
13. Sicrhau darpariaeth o gyfarpar cymorth cyntaf, a hyfforddiant cymorth cyntaf, yn unol â chanllawiau statudol.
14. Cynorthwyo Yswyrwyr penodedig y Senedd o ran ymchwilio i hawliadau am iawndal anaf personol, a difrod i eiddo personol, a gweinyddu'r hawliadau hynny.

1.7. Y Nyrs Iechyd Galwedigaethol

Mae'r Nyrs Iechyd Galwedigaethol yn gyfrifol am:

1. Rheoli darpariaeth cwnsela lles a gwasanaethau cefnogi cyfrinachol i staff ar y cyd â'r darparwr allanol.
2. Hyrwyddo ffyrdd iach o fyw ac iechyd galwedigaethol.
3. Cynnal a datblygu'r trefniadau iechyd galwedigaethol ar gyfer staff.
4. Rhoi cyngor annibynnol ar faterion yn ymwneud ag iechyd corfforol ac iechyd meddwl i bob cyfloga

1.8. Pennaeth Ystadau a Chyfleusterau

Mae'r Pennaeth Ystadau a Chyfleusterau yn chwarae rhan bwysig o ran cynnal a chadw'r amgylchedd gwaith mewn cyflwr diogel, a sicrhau y caiff yr holl waith cynnal ac adeiladu ei wneud gan gontractwyr cymwys, heb risg i'r rhai y mae gweithgareddau'r Senedd yn effeithio arnynt na'r rhai sy'n gwneud y gwaith.

Mae'r Pennaeth Ystadau a Chyfleusterau yn gyfrifol am sicrhau:

1. Eu bod yn ymgyswrtu eu hunain â Pholisi Iechyd a Diogelwch Corfforaethol y Senedd, ac â pholisïau a gweithdrefnau, er mwyn sicrhau eu bod yn deall y gofynion penodedig.
2. Bod systemau, sydd wedi cael eu datblygu a'u gweithredu, yn bodoli ar gyfer dewis, rheoli a chadw rheolaeth ar gontractwyr cymwys ar gyfer pob gwaith adeiladu neu weithgareddau cynnal a chadw.
3. Bod trefniadau'n bodoli ar gyfer gwaith cynnal a chadw ac archwilio diogel o adeiladwaith adeiladau'r Senedd a'r gwasanaethau adeiladu.
4. Bod gweithdrefnau digonol yn bodoli ar gyfer gwirio cymhwysedd iechyd a diogelwch contractwyr tra bo gwaith yn mynd rhagddo.
5. Bod mesurau rheoli'n bodoli ar gyfer rheoli sylweddau peryglus a ddefnyddir, fel rhan o'r gwaith o reoli cyfleusterau, gan staff neu gontractwyr o fewn cylch gwaith y gwasanaeth cyfleusterau.
6. Bod systemau'n cael eu datblygu a'u gweithredu i sicrhau cydymffurfio â'r rheoliadau statudol ar gyfer:
  - Systemau trydan sefydlog ac offer cludadwy
  - Legionella
  - Cyfarpar codi a rheoliadau codi
  - Asbestos
7. Bod gweithdrefnau digonol yn bodoli er mwyn cadw'r adeiladau yn lân, yn daclus, ac wedi eu cynnal i safonau addas, gan gynnwys gwaredu gwastraff.
8. Ar y cyd â'r Pennaeth Diogelwch, sicrhau bod systemau diogelwch addas yn bodoli
9. Bod rhagofalon tân addas a digonol yn bodoli, ac y gwneir asesiadau risg tân.
10. Bod trefniadau yn cael eu datblygu a'u gweithredu ar gyfer achosion brys effeithiol o ran tân, bomiau, neu unrhyw argyfwng arall, gan gynnwys penodi swyddogion digwyddiadau a swyddogion tân cymwys.
11. Bod amodau amgylchedd gwaith dan do addas yn cael eu cynnal.
12. Bod celfi a ffitiadau yn addas ac yn bodloni safonau iechyd a diogelwch.

1.9. Y Swyddog Caffael/Staff sy'n rhan o weithrediadau caffael

Mae'r Pennaeth Caffael/staff sy'n rhan o gaffael yn gyfrifol am sicrhau:

1. Bod pob contract yn cael ei ddyfarnu ar sail telerau ac amodau contract safonol y Senedd, sy'n ei gwneud yn ofynnol i gontractwyr gydymffurfio â goblygiadau statudol, darparu copi o'u datganiad iechyd a diogelwch, a chyfathrebu unrhyw faterion iechyd a diogelwch â'r cleient.
2. Bod pob aelod o staff sy'n rhan o weithrediadau caffael, gan gynnwys tendro am wasanaethau neu nwyddau, yn sicrhau bod gofynion iechyd a diogelwch addas a digonol yn ymddangos mewn dogfennaeth, i lefel sy'n gymesur â'r risg.
3. Bod yn rhaid gofyn am dystiolaeth o gymhwysedd iechyd a diogelwch a'i chofnodi, a chydymffurfio â deddfwriaeth statudol, ble mae risgiau sylweddol yn bodoli.

4. Y bydd methiant ar ran tendrwr i ddangos ei fod yn cydymffurfio â rheoliadau iechyd a diogelwch statudol yn ystod gweithrediadau tendro, ble mae cydymffurfio wedi cael ei nodi fel maen prawf gwerthuso neu faen prawf cyn-gymhwyso, yn golygu y gellir ystyried y cais fel un nad yw'n cydymffurfio a'i fod, felly, yn anghymwys.
5. Bod disgwyl i staff sy'n gyfrifol am bennu contractau am nwyddau neu wasanaethau ymgorffori darpariaeth iechyd a diogelwch addas a digonol ym manylebau'r contract, a chwilio am dystiolaeth o gymhwysedd iechyd a diogelwch, a chydymffurfio â deddfwriaeth statudol, ble mae risgiau sylweddol yn bodoli.
6. Y dylid ystyried methiant ar ran contractwr i ddangos ei fod yn cydymffurfio â rheoliadau iechyd a diogelwch statudol, tra'i fod yn darparu gwasanaethau neu nwyddau, fel dystiolaeth nad yw'n cydymffurfio â chytundeb.
7. Bod ffactorau ergonomaid yn cael eu hystyried yn ystod y broses o bennu, prynu a defnyddio systemau technoleg gwybodaeth.

1.10. Cyflogeion

Mae diogelwch cyflogeion o'r pwys mwyaf i'r Senedd, a sicrhau y caiff yr holl waith ei wneud gydag ystyriaeth lawn o iechyd a diogelwch personol, a'i fod yn ystyried pobl eraill.

Mae cyflogeion yn gyfrifol am:

1. Cymryd gofal rhesymol dros eu diogelwch eu hunain, a diogelwch pobl eraill y gall eu gweithredoedd neu eu hanweithredoedd effeithio arnynt, gan gynnwys aelodau o'r cyhoedd.
2. Cydweithio â'r Senedd i fodloni gofynion deddfwriaeth iechyd a diogelwch, a'r trefniadau fel y'u nodir yn y polisi iechyd a diogelwch.
3. Peidio ag amharu ar unrhyw beth a ddarparwyd er lles iechyd a diogelwch na'i gamdefnyddio.
4. Hysbysu eu rheolwr neu'r rheolwr cyfleusterau am wallau mewn cyfarpar gwaith ac amodau annïogel yn y gweithle er mwyn cymryd camau unioni.
5. Dilyn pob cyfarwyddyd a roddir yn ysgrifenedig neu ar lafar er mwyn sicrhau diogelwch personol a diogelwch eraill.
6. Rhoi gwybod am unrhyw sefyllfa a allai greu risg difrifol neu risg bosibl i'w hiechyd a'u diogelwch eu hunain, neu unrhywun arall, tra'u bod yn y gwaith.
7. Gwisgo'n gall ac yn ddiogel ar gyfer eu hamodau gwaith penodol hwy.
8. Ymddwyn yn gall bob amser yn y gweithle, ac ymatal rhag unrhyw chwarae gwirion.
9. Defnyddio pob cyfarpar diogelwch a/neu ddiogelwch yn ôl y gofyn, a dweud wrth eu rheolwr am unrhyw golledion neu wallau.
10. Ymgyfarwyddo eu hunain â'r holl gyfarpar, prosesau, deunyddiau a sylweddau a ddefnyddir, a thynnu sylw eu rheolwr llinell at unrhyw gyfarpar, prosesau, deunyddiau neu sylweddau na chawsant eu hyfforddi i'w defnyddio.

11. Dilyn pob system ddiogel o weithio a phob arfer gweithio diogel.
12. Cadw eu gweithle yn daclus, rhoi deunyddiau i gadw, eu storio yn gywir, a chydweithio ag arferion cadw tŷ da.
13. Hysbysu eu rheolwr am bob damwain, pa un ai a gafwyd anaf ai peidio.
14. Mynd ar gyrsiau hyfforddiant iechyd a diogelwch.
15. Bod yn gyfarwydd â'r trefniadau cymorth cyntaf, y gweithdrefnau gadael mewn argyfwng, a lleoliad larymau tân ac offer argyfwng

1.11. Cyfrifoldebau ychwanegol cyflogeion tra'u bod yn gweithio oddi ar safleoedd y Cynulliad

Mae rheolwyr a chyflogeion yn gyfrifol am:

1. Ymglyfarwyddo eu hunain â rheolau a chyfarwyddiadau penodol y safle a wneir ar gael iddynt.
2. Ymddwyn yn unol ag unrhyw ddarpariaethau iechyd a diogelwch rhesymol a roddir iddynt, gan gynnwys darpariaethau a gynhwysir ym mholisi neu weithdrefnau iechyd a diogelwch y sefydliad neu'r digwyddiad.
3. Eu hiechyd a'u diogelwch eu hunain, a iechyd a diogelwch pobl eraill, y gall eu gweithrediadau neu eu hanweithrediadau effeithio arnynt tra'n gweithio oddi ar safleoedd y Senedd
4. Gwneud cais am ganiatâd gan eu rheolwr am lety ychwanegol mewn gwesty ar gyfer unrhyw sefyllfa resymol lle y byddai afiechyd neu flinder yn effeithio ar eu hiechyd a'u diogelwch eu hunain, neu iechyd a diogelwch eraill, tra ar fusnes swyddogol.

1.12. Cynrychiolwyr Diogelwch

Er mwyn sicrhau cydweithrediad cyflogeion, ac ymgynghori â hwynt ar faterion iechyd a diogelwch, bydd y Senedd yn ymgynghori â chyflogeion drwy gynrychiolwyr diogelwch penodedig a achredwyd gan yr undebau llafur, gan ganiatau hyfforddiant rhesymol a'r cyfleusterau a'r cymorth angenrheidiol i gyflawni eu swyddogaethau.

Mae'r rhai sy'n cynrychioli diogelwch cyflogeion yn gyfrifol am:

1. Cyflwyno sylwadau ynghylch peryglon posibl a digwyddiadau peryglus posibl a allai effeithio ar gyflogeion.
2. Cyflwyno sylwadau ynghylch materion cyffredinol sy'n effeithio ar iechyd a diogelwch cyflogeion yn y gwaith.
3. Cynorthwyo ag ymchwilio'r gweithle.
4. Cynrychioli cyflogeion mewn ymgynghoriadau â swyddogion gorfodi.
5. Cynrychioli cyflogeion yn y Pwyllgor Iechyd a Diogelwch.

Y weithdrefn

Mae'r rhan hon o'r ddogfen bolisi yn disgrifio'r trefniadau cyffredinol ar gyfer gweithredu a monitro iechyd a diogelwch yn y gwaith.

2.1. Rheoli Risg Iechyd a Diogelwch.

O dan y Rheoliadau Rheoli Iechyd a Diogelwch, mae'n rhaid i bob rheolwr wneud asesiad addas a digonol o:

risgiau iechyd a diogelwch y mae staff yn agored iddynt yn y gwaith; a

risgiau iechyd a diogelwch eraill y gallai gweithredoedd y staff hynny effeithio arnynt.

Mae rheoliadau eraill o dan Ddeddf Iechyd a Diogelwch yn y Gwaith etc 1974 yn nodi bod yn rhaid ymgymryd ag asesiadau risg penodol, er enghraifft:

- Codi a chario
- Cyfarpar Sgrin Arddangos
- Sylweddau peryglus, etc. Dylid ymgymryd â'r asesiadau risg penodol yn ogystal â'r asesiadau risg cyffredinol.

Ymgymerir ag asesiadau risg addas a digonol i sicrhau bod cyflogeion, contractwyr ac ymwelwyr, a phawb arall yn ddiogel ac yn rhydd o risgiau i iechyd, cyn belled ag y bo hynny'n ymarferol resymol.

Mae'r Bwrdd Rheoli yn ymrwymo i ddarparu amgylchedd diogel ac iach i bawb sy'n gweithio ar y safle ac a ddaw ar ymweliad. Mae hyn yn cynnwys ymrwymiad i weithredu cynllun sy'n enghraifft o arfer gorau, ac sydd wedi ei seilio ar egwyddorion rheoli risg a rheoli ansawdd.

Bydd yr ymagwedd hon yn:

- Mynd i'r afael ag oblygiadau iechyd a diogelwch holl ystod gweithredoedd y staff;
- Canfod y peryglon ac asesu lefel risg;
- Dileu risg lle bo hynny'n bosibl;
- Lleihau effaith y risgiau hynny na ellir eu dileu.

Dylid adolygu asesiadau risg o dro i dro, er enghraifft, mewn achos o ddamwain, digwyddiad neu ddamwain a fu bron a digwydd, wrth brynu cyfarpar newydd, neu wrth symud i ardal waith newydd. Caiff adolygiad asesiad risg ei seilio ar lefel y risg.

2.2. Polisiâu a gweithdrefnau

Lle y gwelir angen, drwy ddeddfwriaeth, asesiad risg, arfer gorau, archwiliad iechyd a diogelwch, trafodion y Pwyllgor Iechyd a Diogelwch, neu unrhyw fodd arall, caiff polisi neu weithdrefn iechyd a Diogelwch ei sefydlu i bennu'r safon ar gyfer cyflawni a gweithredu'r pwnc dynodedig. Caiff y polisiâu neu'r gweithdrefnau hyn eu hadolygu os caiff deddfwriaeth ei newid neu os bydd arfer gorau yn mynnu hynny.

2.3. Hyfforddiant ac Ymwybyddiaeth

Dylid canfod anghenion hyfforddi iechyd a diogelwch cyflogeion a chontractwyr, a dylid cynnal hyfforddiant addas a digonol, mewn ymateb i ganfyddiadau asesiadau ac archwiliadau risg.

Bydd y Cynghorwr Iechyd a Diogelwch yn archwilio'r cofnodion hyfforddi i sicrhau y caiff y gweithdrefnau eu dilyn.

Mae'n rhaid ystyried gwybodaeth, gallu a gofynion iechyd a diogelwch cyn penodi neu ddyrannu personél i swydd neu leoliad newydd neu wahanol. Rhaid darparu hyfforddiant addas i fodloni anghenion yr unigolyn, a rhaid ei ddiweddarau o dro i dro mewn ymateb i unrhyw newid.

Mae'n rhaid i drefniadau hyfforddiant a chynnwys cyrsiau fod yn addas i anghenion y Senedd, gan fod yn gost-effeithiol, a chael eu cyflwyno yn broffesiynol.

Rhaid dadansoddi swyddi er mwyn canfod anghenion hyfforddi pob cyflogai.

Cedwir cofnod o'r holl hyfforddiant iechyd a diogelwch a gaiff cyflogeion. Bydd rheolwyr llinell yn sicrhau y caiff y wybodaeth berthnasol ei darparu i sicrhau y cedwir y cofnod yn gyfredol.

Mae'n rhaid i'r Cynghorwr Iechyd a Diogelwch gadw cofnodion hyfforddi addas (gan gynnwys, e.e., y math o gwrs hyfforddi, ei hyd, y dyddiad, y lleoliad, darparwr y cwrs ac enwau'r rhai a oedd ar y cwrs.).

2.4. Ymgynghori a Chyfathrebu

Mae'r Bwrdd Rheoli wedi ymrwmo i ymgynghori a chyfathrebu â chyflogeion ynghylch materion iechyd a diogelwch, ac mae'n cydnabod budd deialog adeiladol a chyfrannog. Bydd y Bwrdd Rheoli yn defnyddio pob dull posibl i ymgynghori a chyfathrebu, gan gynnwys y pwyllgor iechyd a diogelwch, y fewnwyd, poster, byrddau gwybodaeth ac ebost.

Bydd y Bwrdd Rheoli yn ymgynghori ac yn cyfathrebu'n uniongyrchol â chyflogeion, ac â'u cynrychiolwyr diogelwch. Bydd y Pwyllgor Iechyd a Diogelwch yn cyfarfod yn rheolaidd i hyrwyddo a datblygu diwylliant diogelwch cadarnhaol drwy ymgynghori ac ymrwmo'n effeithiol.

Bydd y Cynghorwr Iechyd a Diogelwch yn trefnu cyfarfodydd y pwyllgor diogelwch, gan sicrhau y caiff agendâu a chofnodion eu darparu yn unol â'r gweithdrefnau hyn. Caiff y cyfarfodydd eu cadeirio gan y Pennaeth Adnoddau Dynol.

Bydd aelodaeth y pwyllgor yn wirfoddol, mewn ymgynghoriad â'r rheolwyr, cynrychiolwyr yr undebau llafur a chyflogeion. Cyn belled ag y bo modd, bydd cynrychiolaeth eang o staff o bob rhan o'r sefydliad yn ffurfio'r pwyllgor, er mwyn sicrhau ymgynghori effeithiol a chynrychiolaeth o'r holl staff.

Disgwylir i Aelodau'r Pwyllgor bennu safonau iechyd a diogelwch uchel, o fewn eu hardaloed penodol, ac arwain drwy esiampl ym mhob mater sy'n ymwneud ag iechyd a diogelwch. Datganiadau am asesiadau Caiff pob adnodd angenrheidiol, gan gynnwys amser, ei ddyrannu i sicrhau y gall aelodau'r pwyllgor gyflawni unrhyw gamau gweithredu a ddyrennir iddynt o ganlyniad i'r trafodaethau yn y Pwyllgor Iechyd a Diogelwch.

2.5. Archwilio Iechyd a Diogelwch

Bydd y Senedd yn archwilio ei system reoli iechyd a diogelwch o dro i dro.

Dylid rhoi gwybod i gynrychiolwyr diogelwch yr undebau llafur pan fwriedir cynnal archwiliadau diogelwch, a dylent gael eu gwahodd i gyfrannu iddynt.

Caiff holiadur neu restr gyfeirio ar gyfer archwiliad iechyd a diogelwch, sy'n addas i'r gwasanaeth a gaiff ei holi, ei ddilyn. Caiff rhaglen yr archwiliadau diogelwch ei monitro, a chaiff materion pwysig sy'n codi o archwiliadau iechyd a diogelwch eu hystyried drwy'r broses adolygu.

Bydd y broses adolygu yn sicrhau bod archwiliadau wedi cael eu cynhyrchu'n gywir a'u bod yn ymdrin â phob agwedd addas. Caiff y canlyniadau eu dadansoddi a'u blaenoriaethu i fod yn sail i'r rhaglen weithredu.

Bydd y Cynghorwr Iechyd a Diogelwch yn:

Datblygu'r rhaglen a'r fethodoleg archwilio, gan gynnwys unrhyw brotocolau a rhestrau cyfeirio, ac yn gwneud yr archwiliad o ganlyniad i hyn.

Cwblhau adroddiad archwilio ar gyfer pob archwiliad, a chynnal archwiliad dilynol o achosion o fethu â chydymffurfio os yw hynny'n berthnasol.

Rhagor o wybodaeth

I gael rhagor o wybodaeth, cysylltwch â Cynghorydd Iechyd, Diogelwch a Lles yn [**Myhealthandwellbeing@senedd.cymru**](mailto:Myhealthandwellbeing@senedd.cymru)